

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Forberedelse

Her vil du lære at konstruere din egen nederdelsgrundform (og nogle ekstra modeller) ud fra egne mål.

Før vi kan gå i gang, skal vi lige sørge for at du har det du skal bruge.

Herunder er der en liste over de materialer du skal bruge under kurset.

Materialiste:

- PDF-læser til at se de PDF filer, der er i kurset. Du kan hente en gratis PDF-læser. Søg Adobe Reader.
- Printer til at printe eventuelle arbejdsark og filer ud.
- Mønsterpapir
- Papirsaks
- Dokument-tape (klisterbånd)
- Blyant
- Lineal (evt. skrædderlineal)
- Målebånd
- Så er vi klar til at komme igang.

Men inden vi lige kommer helt videre, så sørg for at du bliver tilmeldt facebook-gruppen for dette kursus. Så kan du komme i kontakt med de andre kursister og få hjælp og inspiration. Jeg (underviseren, Parnuuna) vil også komme forbi (stort set) dagligt, for at tjekke om der er brug for hjælp. Og for at se om I nu holder tonen.

Terminologi – Ord og udtryk ofte brugt indenfor konstruktion

I ethvert fag, bliver der brugt nogle bestemte ord og udtryk, der gør at vi ved hvad det drejer sig om. Det er også tilfældet indenfor mønsterkonstruktion. Så her har du en liste over de mest anvendte ord og udtryk indenfor konstruktion af mønstre, som du vil kunne støde på her på kurset.

- bagstykke: den mønsterdel, der kommer til at være bagsiden af nederdelen.
- belægning: en mønsterdel, der kommer til at være på bagsiden af din færdige nederdel. For eksempel ved taljen. Det er som regel i det samme stof som yderstoffet.
- bevægelsestillæg: ekstra centimeter, der tilføjes et mål, så der er mere bevægelsesfrihed, når man har tøjet på.
- forstykke: den mønsterdel, der kommer til at være fronten af nederdelen.
- grundform: det er den model, der lægger til grund for alle andre modeller. I dette kursus lærer du at lave en nederdelsgrundform, der kan bruges til at lave alverdens nederdele ud af.
- at holde til: at sørge for at det stykke der er lidt større, passer til det stykke der er mindre, under syningen.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

- hængsel: et punkt, hvorfra mønsterdele bliver drejet fra – for eksempel, når man skal knibe noget væk, eller tilføje mervidde.
- at knibe: at folde noget ind over hinanden, for at gøre noget mindre. For eksempel at knibe et indsnit sammen.
- konstruktion: at sammensætte eller bygge. I dette tilfælde betyder det at vi bygger et symønster ud fra mål vi har taget.
- kvartmål: ting i kvart størrelse. Nogen gange kan det være en fordel, at lave prøver i kvartmål, for at se om det er noget man vil bruge i fuld størrelse. Her på kurset får du en printbar kvartmåls lineal, så du kan tegne konstruktioner i kvart størrelse – de kan oftest være på et ganske almindeligt A4-ark.
- opspredning: at klippe en mønsterdel op, således at den kan forlænges eller der kan tilføjes indsnit, læg eller rynk (det modsatte af at knibe).
- snitfærdige dele: de færdige mønsterdele, klar til at blive lagt på stof.
- sømforløb: de linjer, der går på tværs over mønsterdele, der er sat sammen.
- tilhold: Forestil dig 2 stykker stof, der skal syes sammen, og den ene er lidt længere end den anden. I stedet for at strække i den korte, så holder vi til i den lange. Det er tilhold.
- underfald: der er underfald, hvor der er knapper. Der, hvor knapperne sidder er underfald, og der hvor knaphullerne er, er overfald. Så det er overlappende stof.
- ægkant: den tætvevede kant, der er på hver side af et stykke stof – det er denne kant, trådretningen på mønsterdelene skal ligge parallelt med.

Lær at måle dig selv (og andre)

For at kunne konstruere et grundmønster, skal vi have nogle mål at gå ud fra.

Herunder, er der et billede af de mål du skal tage.

Før du går i gang, så find en elastik/et stykke snor som du kan binde rundt om din talje (hvor du er smallest). Så sikrer du dig, at din talje er det samme sted hver gang. Det skal ikke sidde stramt, men lige på.

Du kan vælge at skrive målene ned på et blankt stykke papir, men du kan også printe et målskema ud – det findes under "Lesson Media" i bunden af lektionen.

Målene er som følger:

Taljevidde – der hvor du er smallest om taljen.

Hoftevidde – der hvor du er bredest om hoften.

Hoftedybde – højden fra din talje til din hofte.

Nederdelslængde – Den ønskede længde på nederdelen (midt på knæene er et godt udgangspunkt til en grundform)

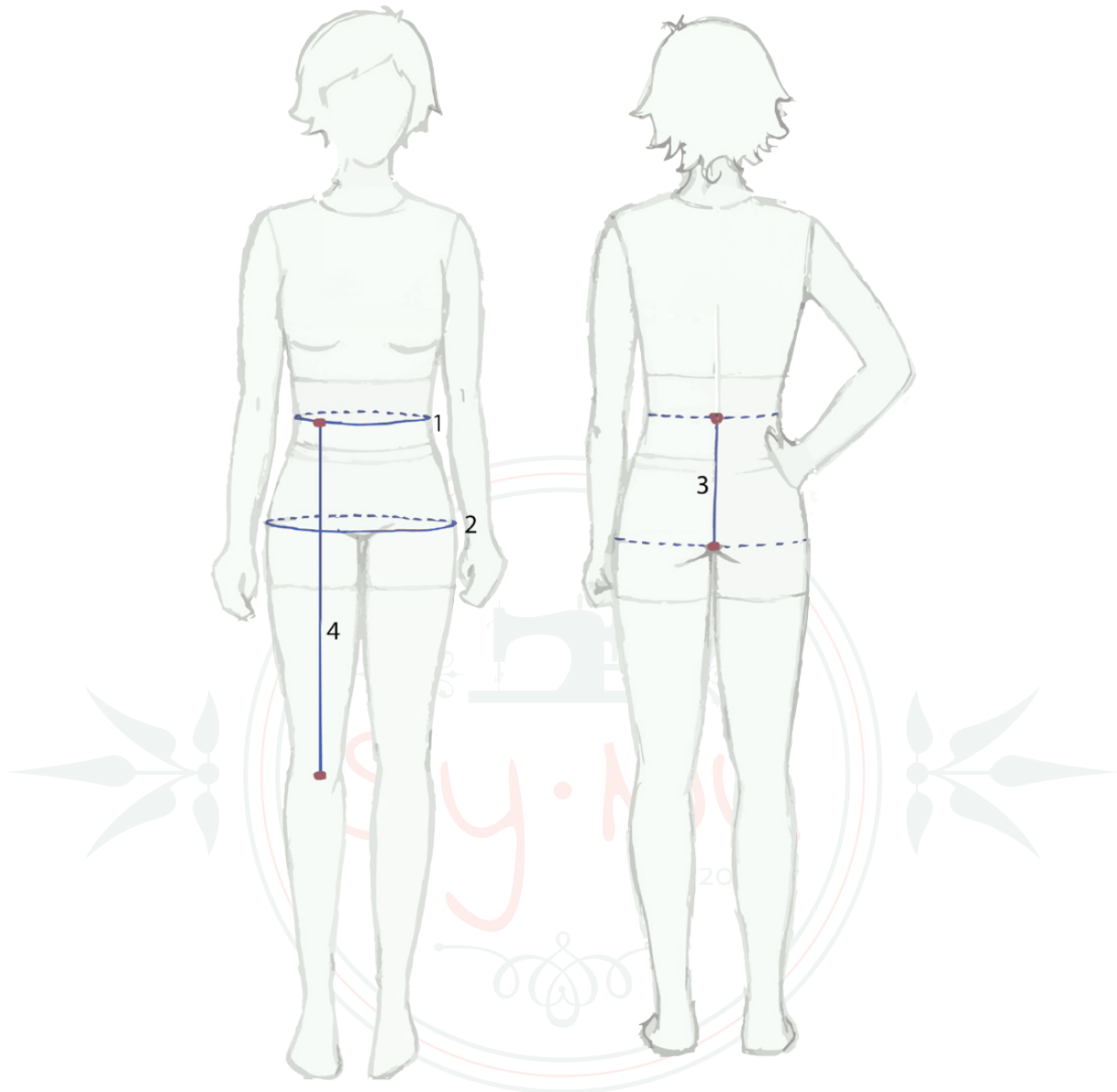
Når disse mål er taget, er vi klar til at konstruere vores nederdelsgrundform. :)

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Målskema

Til Egne Mål

1. Taljevidde: _____ cm

2. Hoftevidde: _____ cm

3. Livhøjde: _____ cm

4. Nederdelslængde: _____ cm

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Kvartmål – en god måde at øve sig på

Hvad er kvartmål?

Kvartmål er et godt værktøj til hvis du vil øve dig uden at spilde for meget mønster papir.

Du kan konstruere i kvartmål ved at bruge en kvartmåls lineal på et ganske almindeligt A4 ark. På den måde kan du få en fornemmelse af hvordan konstruktionen kommer til at se ud of fungere, når du skal til at konstruere i fuld størrelse.

Du kan downloade og printe en kvartmåls lineal under “Lesson Media”, nederst på siden.

Det er ikke et krav at du konstruerer i kvartmål på dette kursus, men hvis du vil lege med forskellige modeller, vil jeg anbefale at du øver dig i kvartmål.

Konstruktionerne i løbet af kurset vil blive vist i kvartmål (illustrationerne), men kan uden videre oversættes til fuld størrelse.

Sy · Nu

Est. 2015

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Konstruktion af Nederdelsgrundformen

Måden vi konstruerer på, er at vi laver en kasse, vi kan være i til at begynde med. Derefter begynder vi at rette den til, så den begynder at forme sig efter vores mål rundt omkring på kroppen.

Den nedenstående konstruktion baseret på standardmålene af en størrelse 42, som er:

Taljevidde: 78 cm

Hoftevidde: 102 cm

Livhøjde: 27 cm

Nederdelslængde: 62 cm

Tegning 1

Vi starter med at tegne en kasse op ud fra vores mål.

1-2: Livhøjde

1-3: Nederdelslængde

2-4: $1/2$ Hoftevidde + 1 eller 2 cm (alt efter hvor meget bevægelsestillæg du vil have)

5: $1/2$ afstand af 2-4

Optegn kassen som vist (vinkelrette linjer), og punkt **6, 7, 8 og 9** opstår.

1-11: $1/2$ Taljevidde + 1 cm for tilhold i linningen.

6-10: 1-1,5 cm

8-11: Taljeviddeoverskud (her 12 cm)

Beregning af taljeviddeoverskud:

$1/2$ hoftevidde + 1 eller 2 cm = 52 cm

minus

$1/2$ taljevidde + 1 cm = 40 cm

Taljeviddeoverskud = 12 cm

Tegning 2

Taljeviddeoverskuddet fordeles på sidesøm og indsnit som følgende:

Overskudsfordeling:

Sidesøm = 7 cm

Indsnit, forstykke = 2 cm

Indsnit, bagstykke = 3 cm

Så er alle 12 cm fordelt.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Ved punkt 10 fordeles de 7 cm på hver side af sidesømmen.

På bagstykket ligger indsnittet midt imellem sidesøm og midt bag.

På forstykket ligger indsnittet 6-8 cm fra sidesømmen.

Taljelinjen og sidesømmen indtegnes.

Resten tegnes som vist på tegningen.

Tegning 3

Her er de snitfærdige dele udkopieret, og klar til at blive leget med.

Tegning 4

Hvis din taljevidde er mere end 12-13 cm smallere end din hoftevidde, er det en klar fordel at lave flere indsnit. Ofte er det en po-po, der fylder, så vi lægger et ekstra indsnit ind på bagstykket og flytter en lille bitte smule rundt på sidesømmen.

Vi leger stadig med størrelse 42, men hvor taljevidden er 4 cm mindre end før.

Taljevidde: 74 cm

Hoftevidde: 102 cm

Livhøjde: 27 cm

Nederdelslængde: 62 cm

Beregning af taljeviddeoverskud:

$1/2$ hoftevidde + 1 eller 2 cm = 52 cm

minus

$1/2$ taljevidde + 1 cm = 38

Taljeviddeoverskud = 14 cm

Overskudsfordeling:

Sidesøm = 7 cm

Indsnit, forstykke = 2 cm

Indsnit, lille, bagstykke = 2 cm

Indsnit, stor, bagstykke = 3 cm

Så er de 14 cm fordelt.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Indsnittene fordeles som vist på tegning 4 (herunder).

Man kan tit og ofte med fordel flytte sidesømmen 0,5 cm fra forreste hofterunding over til bagerste hofterunding. Så kommer sidesømmen til at se mere lige ud (på dig). :)

Tegning 5

De snitfærdige dele, der er udkopieret af grundformen med 2 indsnit på bagstykket.

Tegning 6 – Indsnit

Som oftest er det en fordel at sy de indsnit, der er længst mod sidesømmen lidt på skrå. Så flyt gerne spidsen af indsnittene 0,5-1 cm ud mod sidesømmen. Sørg for at indsnitsbenene stadig er lige lange efter flytningen.

Indsnittene der ligger længst mod sidesømmene kan også hules, når de syes, for at gøre plads til hoftebenet.

Det bagerste indsnit syes enten lige, eller kan hules ganske lidt – den anden vej på den første halvdel af indsnittet – se tegningen.

Nederdelsgrundform Konstruktion

Nu har du konstrueret en nederdelsgrundform. Så skal den rettes til – og derfra kan alverdens nederdele konstrueres. :)

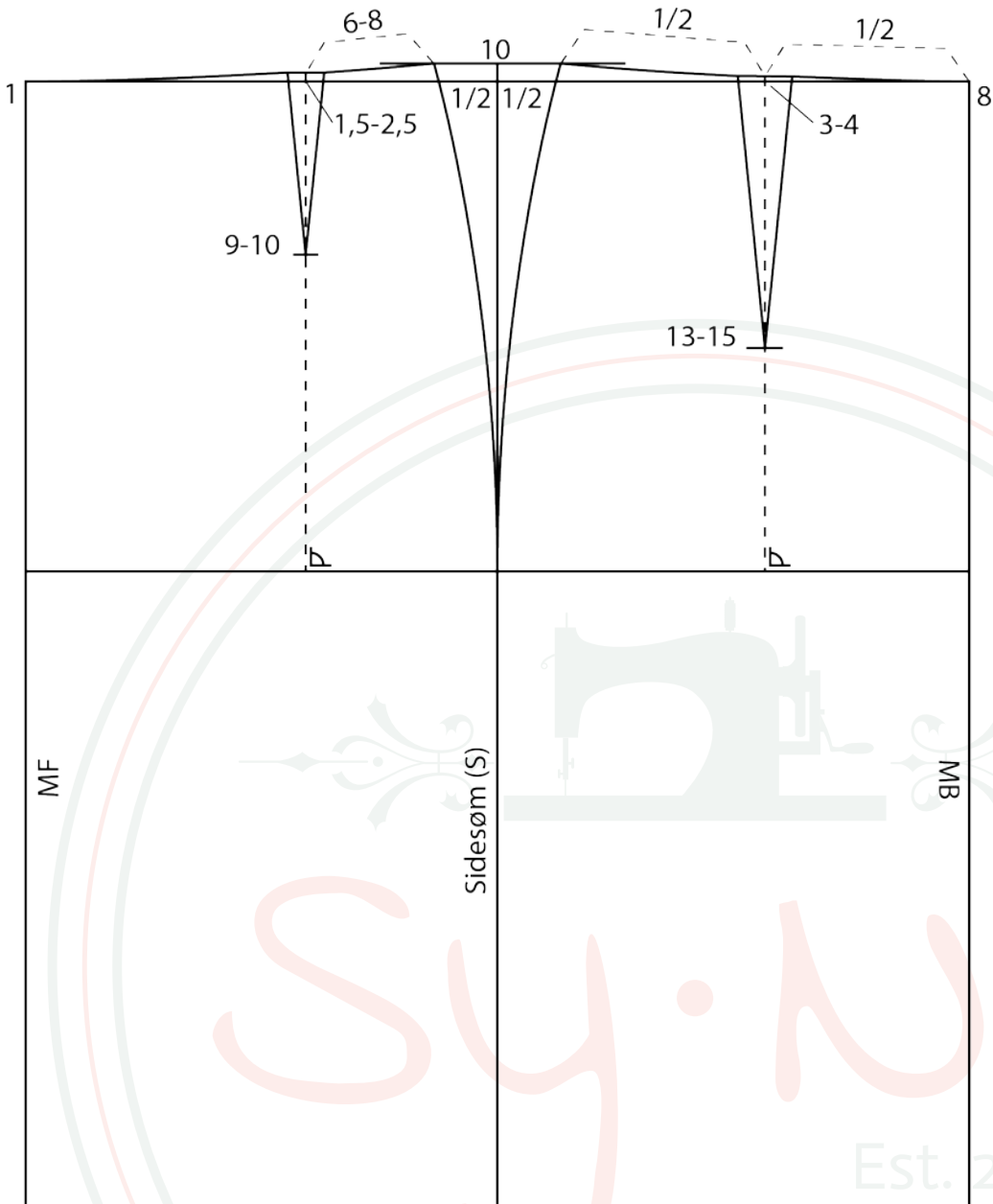
Sy · Nu

Est. 2015

Mønster Design

- Nederdelkonstruktion

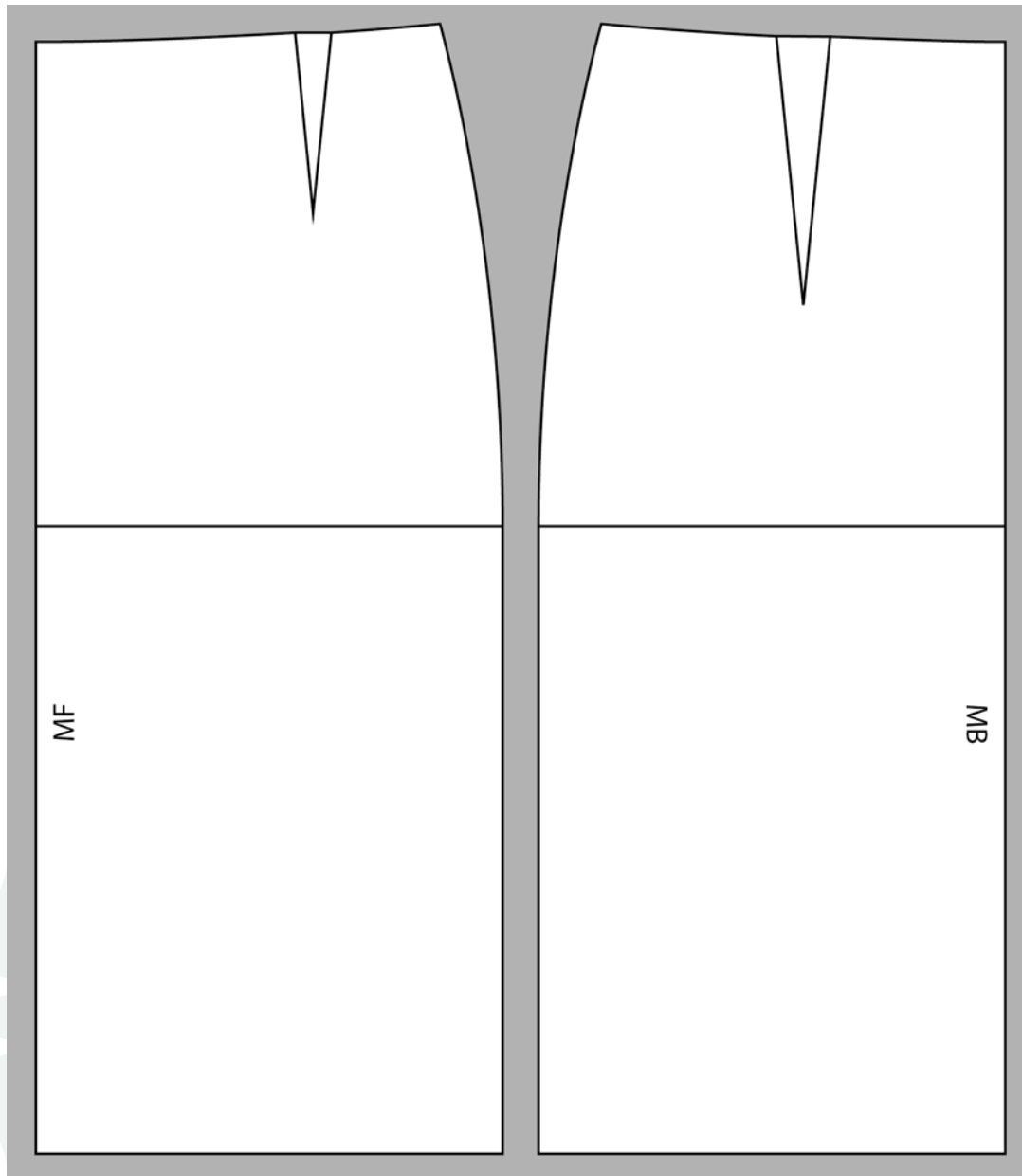
Tegning 2

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Tegning 3

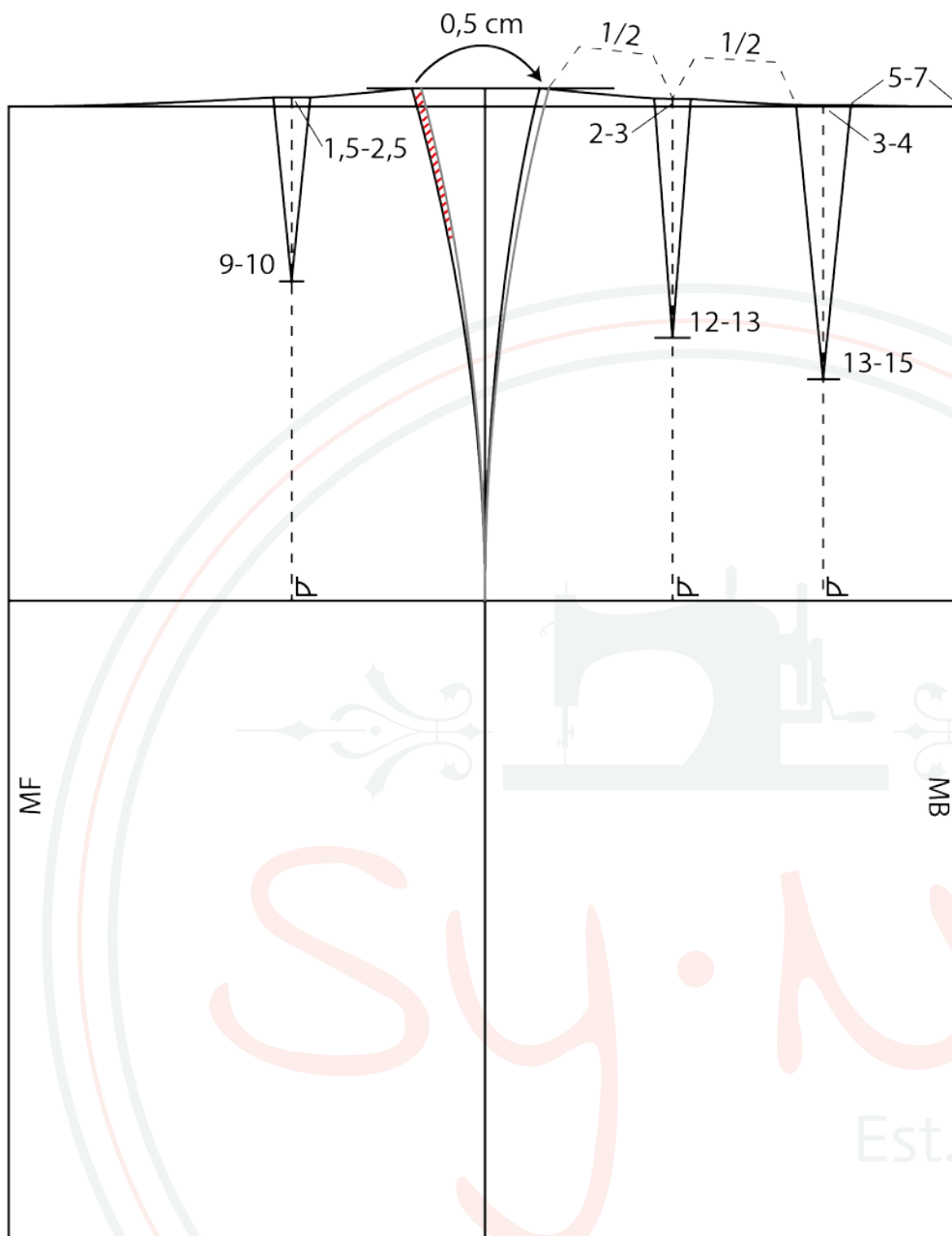

Est. 2015

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

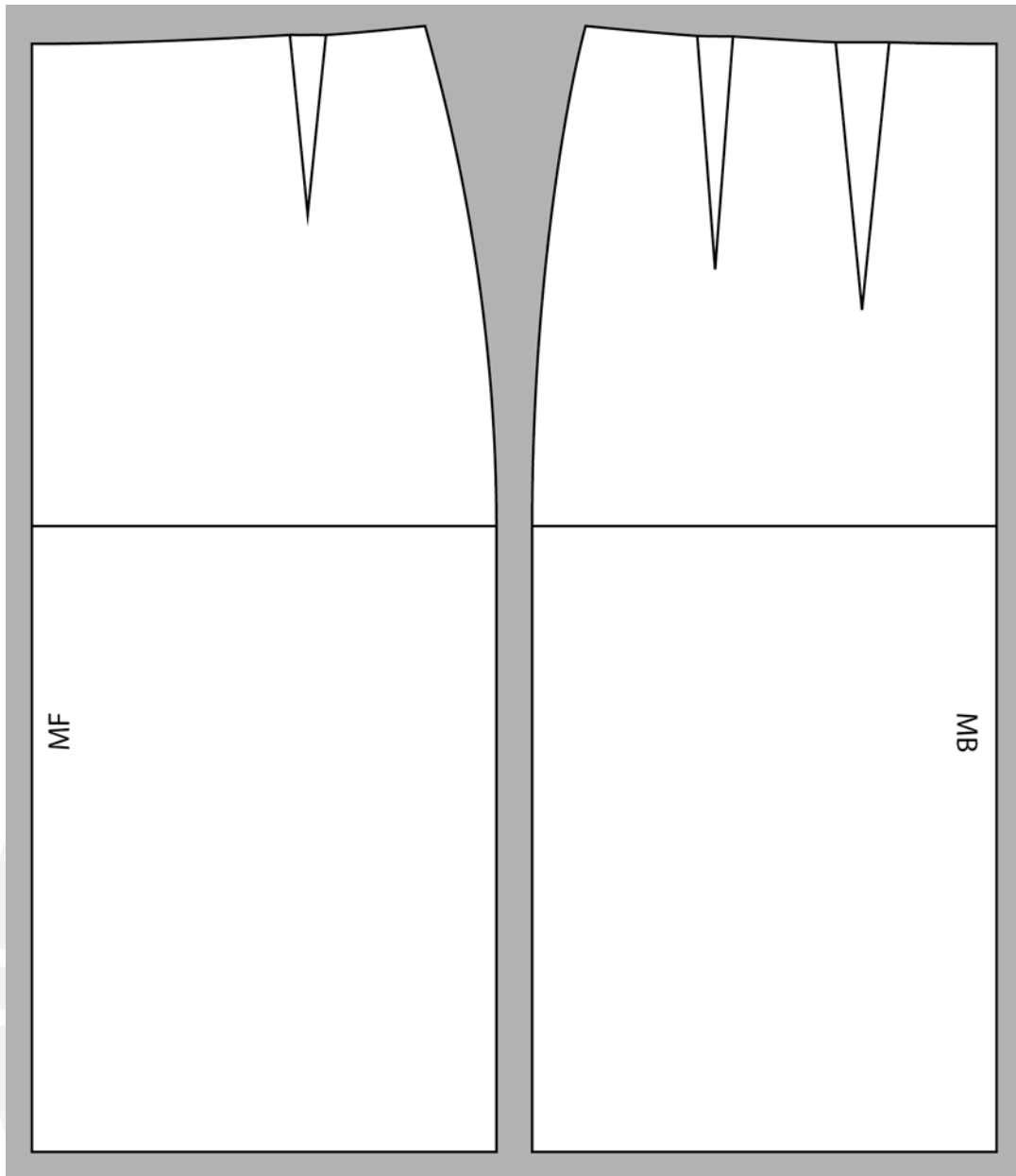
Tegning 4

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

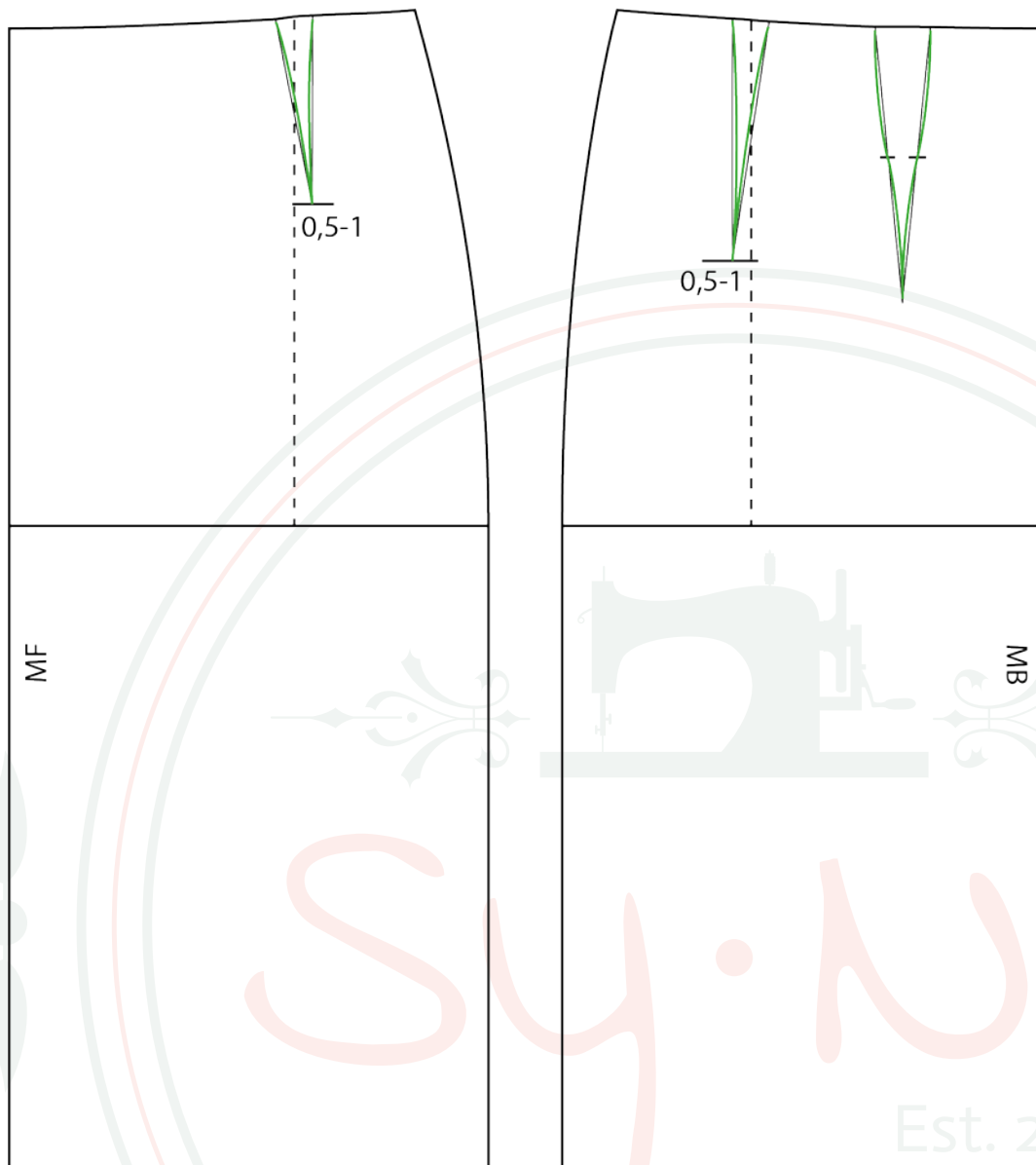
Tegning 5

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Tegning 6

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Tilretning af Nederdelsgrundform i Papir

Jeg retter min nederdel til.

Jeg har "syet" min nederdel sammen med tape, så jeg har en halv nederdel at lege med.

Det er vigtigt når du retter til, at du har den holdning du plejer at have. Ikke noget med at trække maven ind, eller rette dig mere op end du plejer. Nederdelen skal gerne sidde pænt på dig, som du er, så den er behagelig at have på, når den er syet som du vil have den. :)

Det første jeg gør, er at sørge for at midt bag og midt for sidder midt bag og midt for. Jeg sætter min grundform fast med et par knappenåle i min top eller gamacher, eller trusse, så nederdelen bliver siddende, mens jeg tjekker resten.

Det første jeg så tjekker, er om min sidesøm ligger hvor den skal som det første. Er den nogenlunde lodret? Sidder den i min side? Skal den rykkes frem eller tilbage?

Derefter kigger jeg på mine indsnit. Sidder de hvor de skal? Skal de rykkes længere ud mod siden? Eller længere ind mod midten? Er spidsen hvor den skal være?

I mit tilfælde var de for korte både bagpå og foran.

Så jeg har forlænget mine indsnit, indtil de støder på "en bule" på min krop. Jeg fornemmer med mine fingre, hvor de naturligt ville stoppe. Sætter mærke og tegner efterfølgende indsnittene op.

Ekstra tilretninger i min nederdel

Jeg har en ret flad bag, så jeg retter min nederdels bagstykke med "flad bag" tilretningen, der bliver illustreret i næste lektion.

Kig de næste par lektioner igennem, for at se om der er nogle af tilretningerne, der passer til netop din form, og prøv dem af, for at se om ikke det hjælper. :)

Så er det næste at vi prøver at sy en prøve sammen ganske hurtigt, for at se om grundformen nu også sidder flot i stof.

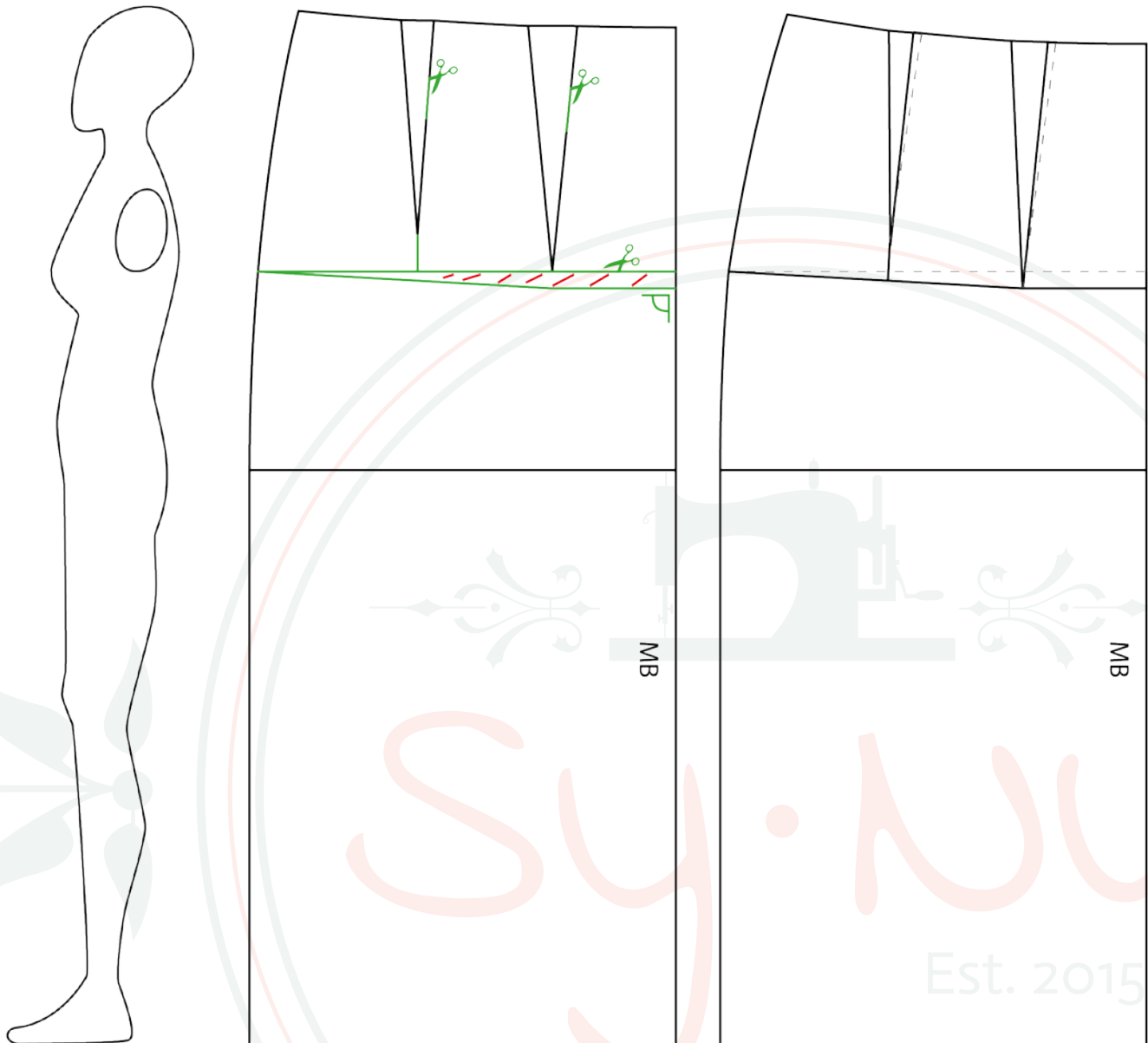
Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Flad Bag

Sidesømmen falder fremad og nederdelen vil stå på læggene bagpå.

Her lukkes 1 cm (1-2 cm) fra midt bag og ind til første indsnit på bagstykket. Ved næste indsnit lukkes ca. 0,75 cm (0,75-1,5 cm). Herved bliver indsnittene mindre, og man kan måske nøjes med 1 indsnit, som så tegnes midt på taljen.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Flad bag og let fremskudt mave

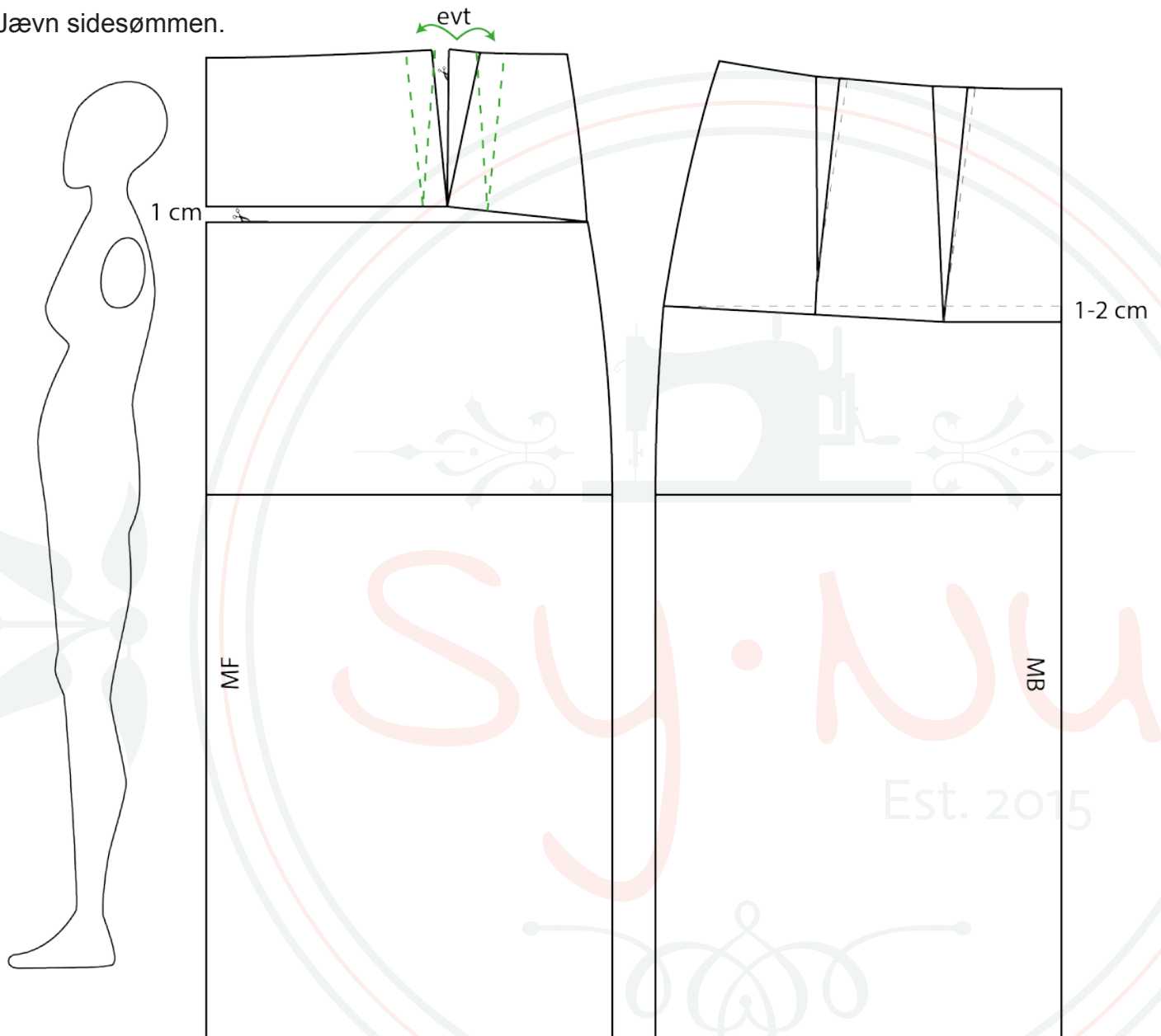
Også kaldet mannequin-holdning.

Her vil nederdelen være for lang midt bag og for kort midt for. Desuden vil sidesømmen falde fremad.

Her lukkes 1 cm (1-2 cm) fra midt bag og ind til første indsnit på bagstykket. Ved næste indsnit lukkes ca. 0,75 cm (0,75-1,5 cm). Herved bliver indsnittene mindre, og man kan måske nøjes med 1 indsnit, som så tegnes midt på taljen.

Forpå åbnes 1 cm fra midt for og ind til indsnittet. Her bliver indsnittet større, og der tegnes evt. 2 indsnit forpå.

Jævn sidesømmen.

Mønster Design

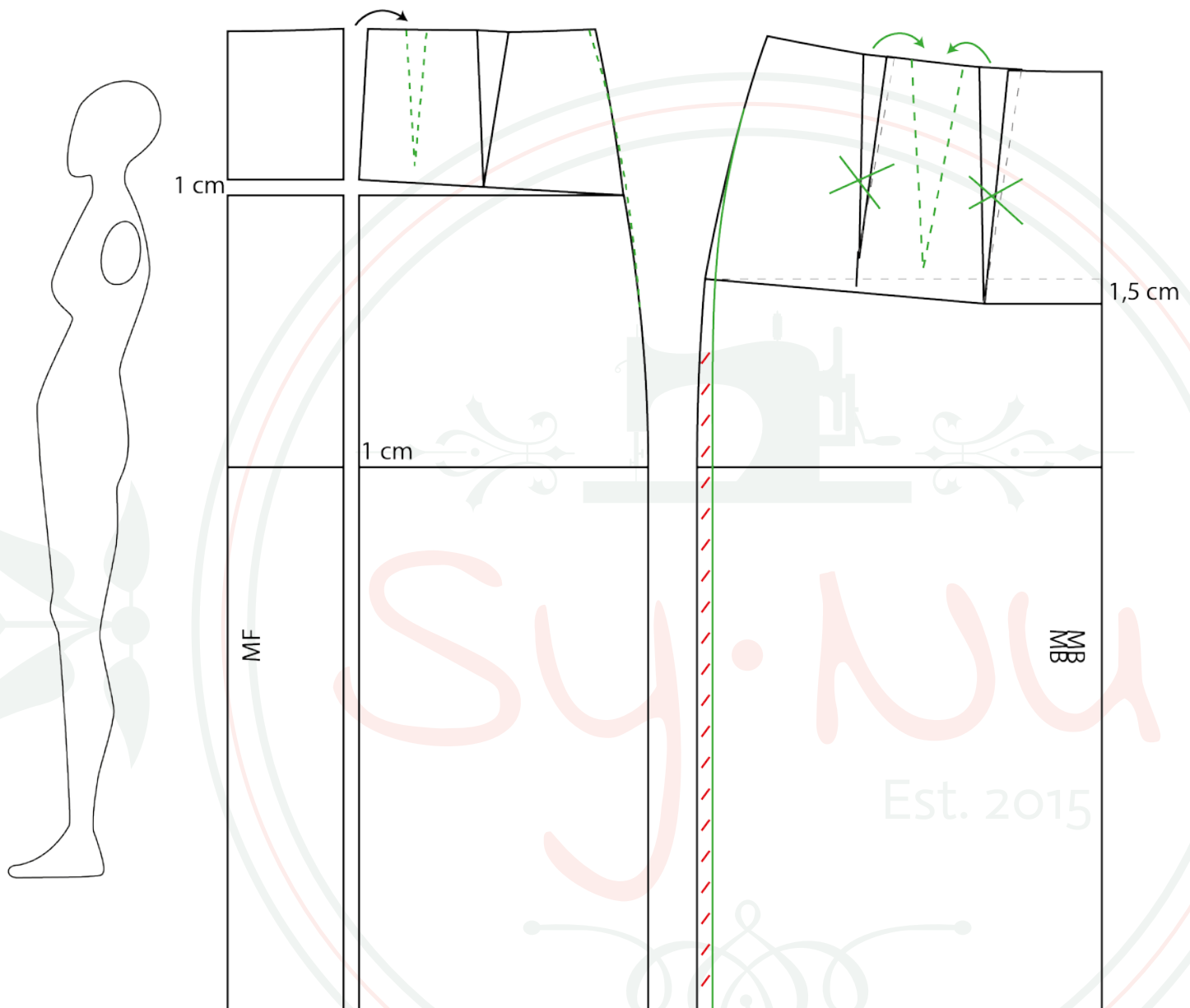
- Nederdelskonstruktion

Meget fremskudt mave og bagen “trukket ind”

Taljebåndet går op forpå og ned midt bag. Sidesømmen falder fremad. Nederdelen står på læggene bagpå.

Her lukkes 1,5 cm (1-2 cm) fra midt bag og ind til første indsnit på bagstykket. Ved næste indsnit lukkes ca. 1 cm (0,5-1,5 cm). Herved bliver indsnittene mindre, og man kan måske nøjes med 1 indsnit, som så tegnes midt på taljen.

Forpå spredes mønstret lodret 1 cm (1-1,5 cm) 1/3 inde fra midt for. Det mønstret her bliver udvidet, tages væk fra bagstykkets sidesøm. Forpå åbnes 1 cm (1-1,5 cm) fra midt for og ind til den lodrette spredning. Her fremkommer ekstra taljevidde, og der tegnes 2 indsnit forpå. Der kan evt. tages ganske lidt af foroven ved sidesømmen.

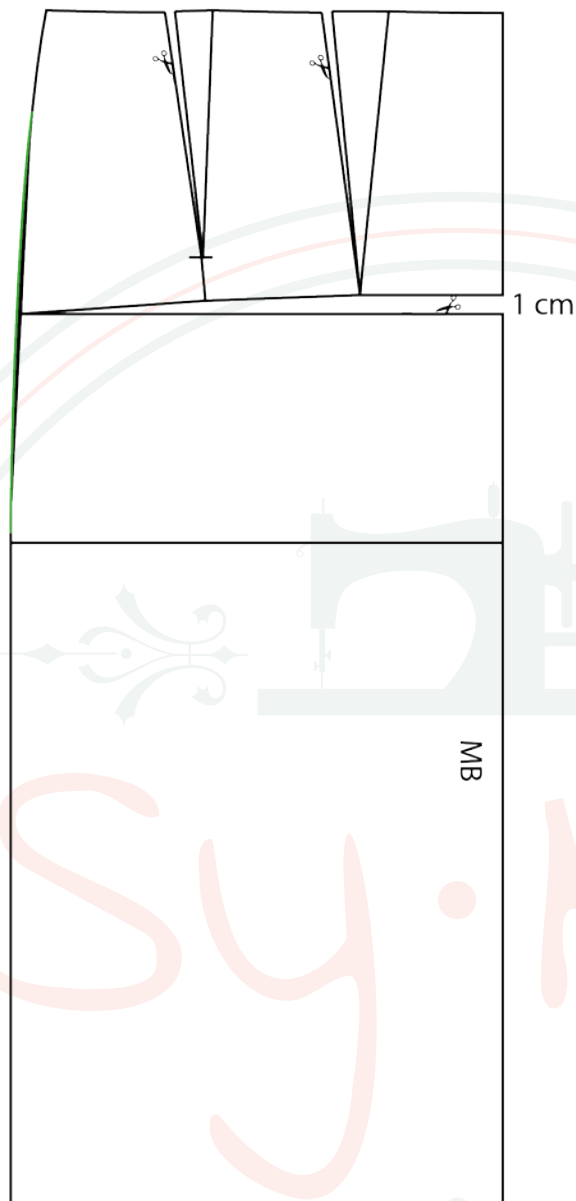
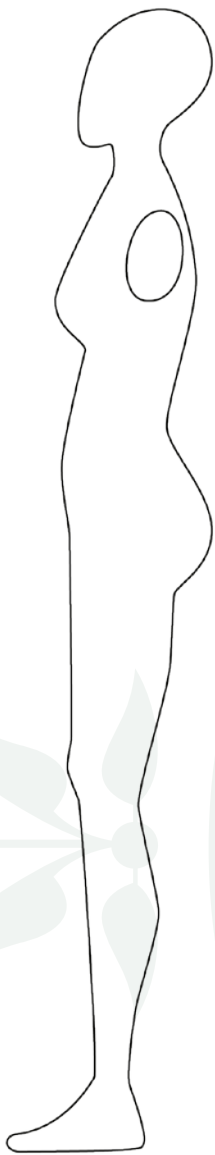
Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Stor bag

Sidesømmen falder bagud og nederdelen bliver for kort midt bag.

Her åbnes 1 cm (1-1,5 cm) ind til første indsnit, og ca 0,75 cm (0,75-1 cm) ved næste indsnit. Herved bliver indsnittene bredere. Der kan evt. tages ganske lidt foroven ved sidesømmen.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

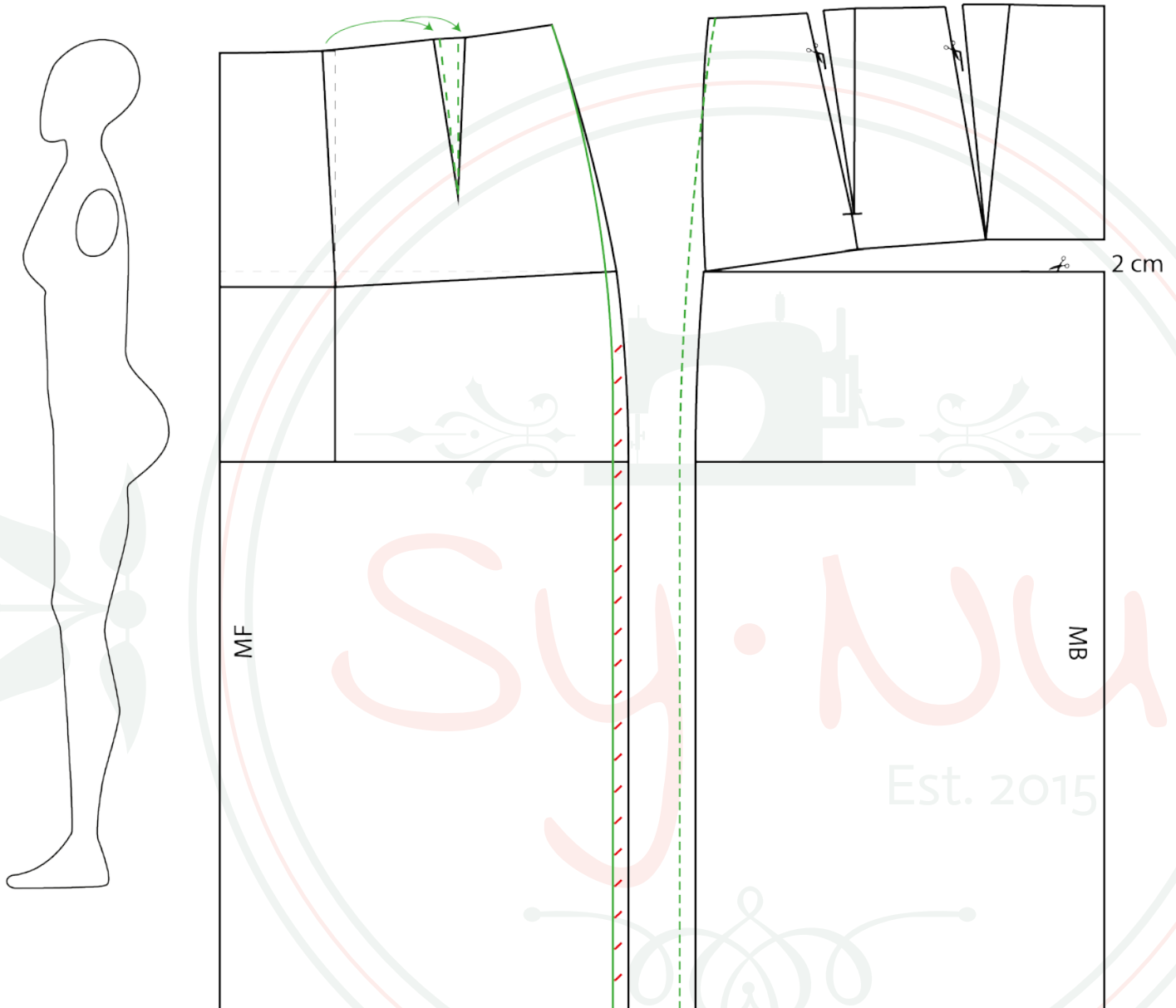
Meget stor bag

Ses mest sammen med flad mave. Taljebåndet går op bagpå og falder ned forpå. Nederdelen virker for kort bagpå og for lang forpå. Sidesømmen falder bagud. Nederdelen vil ofte stå på forlåret.

Tegn en vandret linje fra midt bag til sidesømmen og fortsæt i samme højde på forstykket. Forpå tegnes en lodret linje op 1/3 af hoftevidden fra midt for. Her lukkes 1 cm (1-1,5 cm) fra midt for og ind til den lodrette linje. Herved bliver taljen for lille, og indsnittet skal tegnes mindre bredt.

Bagpå åbnes 2 cm (1,5-2 cm) ind til det første indsnit, og ca 1,5 cm (1-1,5 cm) ved næste indsnit. Herved bliver indsnittene større. Der kan evt. tages lidt væk foroven ved sidesømmen. Der lægges 1 cm til ved sidesømmen bagpå, og samme bredde tages af på forstykket.

Bemærk: Taljevidden skal være den samme

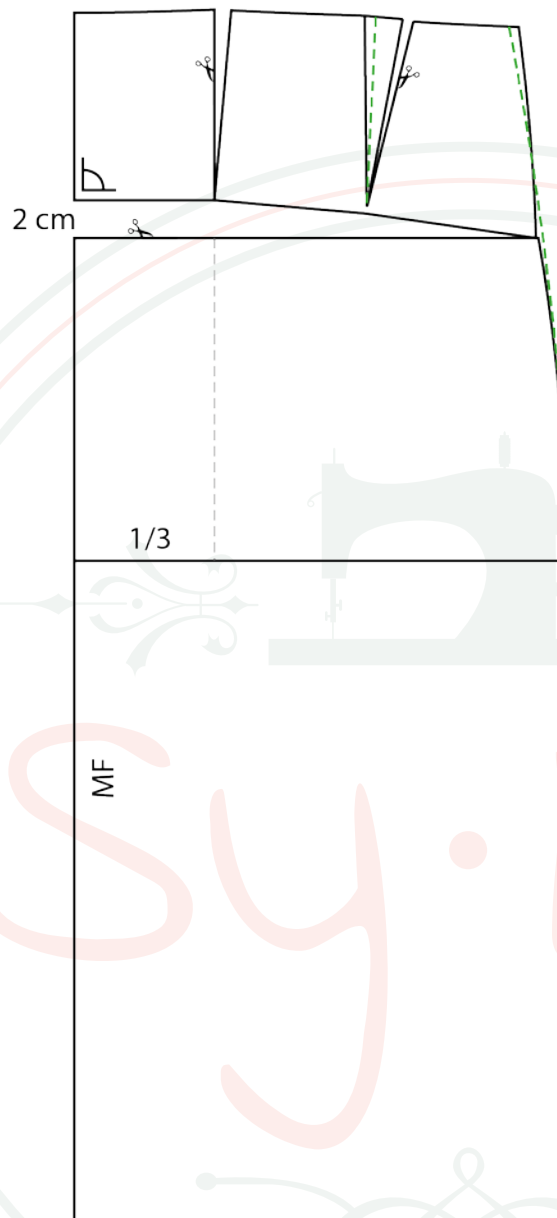
Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Stor mave

Talgebåndet går op forpå og falder ned bagpå. Nederdelen vil stå ud forpå. Sidesømmen falder fremad og nederdelen står sikkert på læggene bagpå.

Tegn en vandret hjælpebjæ ca 8-10 cm neden for taljelinjen og en lodret hjælpebjæ 1/3 inde på hoftevidden. Klip op og spred 2 cm (1-2 cm) ved midt for og ind til den lodrette hjælpebjæ. Ved indsnittet spredes 1,75 cm (1-1,75 cm). Her opstår 2 indsnit. Tag evt. lidt væk i sidesømmen foroven.

Mønster Design

- Nederdelskonstruktion

Tilretning af Nederdelsgrundform i Stof

For at få nederdelen til at sidde rigtig fint, kan det være en god idé at lave en prøve nederdel i noget stof. Her er ganske almindeligt bomuldslærred glimrende.

Forskellige materialer vil opføre sig forskelligt, og det må man tage højde for ved hver enkelt model. Men når du har grundformen på plads, er du rigtig godt på vej til at få en flot og vellykket nederdel, hver gang.

Herunder kan du se, hvordan jeg tilretter min nederdel (video). Eller i hvert fald tjekker at den sidder som den skal. Vi har rettet det meste til i papir, så det er faktisk ikke særligt ofte, der skal gøres noget. Men det er en god idé at lave en prøvenederdel, for at tjekke om rent faktisk sidder fint.

Jeg havde rettet min nederdel til, til en flad bag, så jeg skulle lige rette min talje til foran, fordi den gik op foran. Jeg vil gerne have at min talje er vandret.

SÅ kan vi lege!

Nu er grundformen fuldstændigt tilrettet – så kan vi virkelig lege med alle mulige modeller.

I modul 5 finder du de ekstra modeller, du kan lave ud fra din grundform, og der vil løbende komme flere til. Husk at du altid kan kigge forbi facebook-gruppen, og komme med idéer til hvad vi skal lege med.

Hvis der er noget du føler du mangler at få forklaret, eller noget du er i tvivl om, så skal du endelig ikke holde dig tilbage med at spørge. Skriv en besked til mig, ved at trykke på knappen herover, hvor der står "kontakt underviser" – så kommer din besked direkte i min inbox. Eller også gå ind i gruppen på facebook, og spørg endelig om hjælp. :)

Rigtig god fornøjelse. <3

Sy · Nu
Est. 2015